

Стрельцова С.В.

старший викладач,

Київський університет імені Бориса Грінченка

ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-4612-911X>

ХУДОЖНІ ОБРАЗИ ТВОРЧИХ РОБІТ О. ДЕНИСЕНКА, ВИКОНАНИХ В ТЕХНІЦІ ЛЕВКАС

Сьогодні будь-який вид мистецтва потребує творчого переосмислення реальності з можливістю її трансформації крізь власну призму творчості із подальшою реалізацією в об'єкт мистецтва. Сприйняття мистецтва неможливе без ототожнення його із сьогоденням, з засобом пізнання реальності через художні образи мистецьких творів, які виступають єднальним ланцюгом у сприйнятті побаченого, філософськими роздумами та відображенням дійсності в одному трансцендентальному єднанні з майстром.

В мистецькій діяльності кожного художника є певні аксіоми, які впливають на весь творчий процес. Сьогодні в художньому просторі ми

бачимо велику кількість творців які знаходяться в пошуках самовираження, власної манери виконання, або свого стилю. І ці пошуки можуть відбуватися стрімко, змінюватися протягом року, або тягнутися десятиріччями із зануренням у глибини самопізнання.

Олег Денисенко – сучасний митець який знайшов свій шлях, має свої загальні принципи творчості, власний стиль та зрозумілі глядачеві, впізнавані художні образи, які несуть глибоке змістове наповнення. У творчості митця існує загальне поняття буття людини, її життя та переживання. У своєму спілкуванні з глядачем художник спирається на знакову систему, сталі символи та художні образи, які розкривають зміст зображення через естетичне сприйняття світу, зберігаючи предметно-чуттєвий характер цих образів.

Спираючись на ці принципи, відбувається процес народження мистецького твору, в якому художник є провідником між минулим, сучасністю та майбутнім. Для О. Денисенка характерним є поступовий творчий розвиток, заглиблення в технічне удосконалення роботи. Власна манера закладається в наступності творчого процесу, в перетіканні та взаємопроникненні робіт, де одна робота ментально пов'язана з іншою. Загальні принципи своєї діяльності митець розкриває в естампі, скульптурі та, для максимального досягнення мети, в одухотвореному виді мистецтва – левкасі, де колір працює на підсилення задуму.

Народженні автором художні образи одразу викликають підсвідоме захоплення, особливо ті, які спираються на етнічну ментальність. В основі всіх робіт є складна форма мислення, сприйняття буття та форми існування людства. Будучи митцем-експериментатором, винахідником, Денисенко вносить в класичний левкас, в його загальні технологічні процеси, свої вкраплення, своє бачення. Так відбувається модернізації іконописних технологій, в основі яких лежить дошка та ґрунт – левкас, утворюючи візуальну роботу з рельєфом, фактурністю, гравіруванням, накладанням прозорих живописних шарів фарби, вираження емоційного стану та підкреслення художнього образу, шляхом візуального світіння левкасу крізь шари фарб.

Цікавими прикладами виступають левкаси митця із серії «Тіні не забутих предків», які налаштовують на філософські міркування, розуміння глибинних, родинних зв'язків, єднання етнокультур та сприйняття дійсності. В цих творах закодовано збереження пам'яті, історії, успадкування поколіннями національної культури через наповнення глибокою символічно-знаковою системою, яскраві художні образи, які змушують підсвідомість прокинутися. Ми бачимо перед собою твір, начебто, картину-образ, картину, яка фіксує буденне життя людей, але має звернення до прийдешніх поколінь.

Підкреслення єднання минулого із сучасністю іде через впаєне в площину твору світлини української пари гуцулів, які за ствердженнями О. Стрижака й Б. Кобилянського походять від старовинного племені уличів та є демонстрацією величі минулого. Саме фото не контрастує з картиною, воно виступає як артефакт, як фіксація життя та доповнює, завершує сприйняття твору, ніби ставить крапку в зображенні й дає рішучий поштовх до роздумів.

В мистецькому творі образи подружньої пари насичені символами, які мають значення для всієї української культури, які розповідають про нашу ментальність. Так над головами жінок зображено птаха, що є символом повітряної стихії та єднанням світу земного й небесного, а птах з короною може означати шлюбне життя. В одязі ми бачимо характерні народні прикраси, а саме: ковтки, пацьорки, кульчики, хрещики, які пов'язані з духовною культурою, використовуються в різних обрядах та звичаях, можуть наділятися магічними та обереговими функціями. В кульчиках бачимо вплив солярної символіки, яка переплелася з християнством та утворила єднання сонячного диска з хрестом.

Чоловічі постаті також доповнені символічно-знаковою системою. Так в одному з творів зображено образ коня над головою чоловіка – символ волі, чоловічого начала, могутності, вірності, а також символ смерті й воскресіння. У другому творі ми бачимо крила за чоловічою постаттю, які можуть нагадувати нам про духовність, могутність, незалежність та перемогу. Також у двох творах є єднаний символ – драбина, який виступає як міфопоетичний образ вертикалі, єднання небесного та земного.

Олег Денисенко не створює просто зображення цих подружніх пар, він наповнює картину життям через технічну особливість роботи з площиною, яка міститься в можливостях левкасу. У творі активно працює гра з формою, кольором, з'являється об'єм, просторовість, виникає відчуття матеріальності зображення, а завдяки образотворчим інструментам ще й переміщення в часовому інтервалі. Фотографія в цих творах стає розмежуванням між людським образом та художнім, в якому втілюється розумова діяльність, синтез емоційного впливу та відчуттів.

На прикладах цих робіт ми бачимо, що Олег Денисенко створює власні художні образи засобами поєднання графіки та живопису. В його творах поєднуються об'єктивне та суб'єктивне сприйняття дійсності. Саме творче поєднання спостережень, уяви, мистецького аналізу із художнім сприйняттям та професійним досвідом народжують такі насичено-емоційні художні образи. Надалі майстерність та експерименти з левкасом переросли в творчості митця в інноваційну техніку – гесографію, що стає новим видом витончених мистецтв.

«Тіні не забутих предків», левкас, 2014 р., 120x80 см
«Тіні не забутих предків II», левкас, 2014 р., 120x80 см

Список використаних джерел:

1. Ікона та образ, іконічність та словесність. Збірка статей. Редактор-упорядник Лепахін В. В. Москва, 2007. 367 с.
2. Мальцева О.О. Художній образ форма пізнання. 2019. С. 48–57.
3. Медведев Л.Г. Формування графічного художнього образу на заняттях з малюнку : Навч. посібник для студентів худож.-граф. фак. пед. ін-тів. Москва, 1986. 159 с., іл.
4. Регінська Н.В. Образ Святого Георгія у російському мистецтві ХХ–ХХІ ст. (ментально семантичний метод дослідження). Образ Святого Георгія в культурі Росії, 2009. С. 122–140.